

Mahdollistetaan työehtosopimuksen sopiminen aidosti yritystasolla

Työehdoista on määrätty pitkään ylhäältä käsin annetuilla työehtosopimuksilla. Sopijapuolina ovat valtakunnalliset työnantaja- ja työntekijäliitot. Valtakunnallisten työehtosopimusten tiukka ja yksityiskohtainen raamitus jättää heikosti tilaa yritys- ja työntekijälähtöisten tarpeiden huomioimiseen. Paikallisen sopimisen mahdollisuudet ovat vähäiset erityisesti liittoon kuulumattomassa kentässä, jota työehtosopimus velvoittaa yleissitovuuden perusteella.

Kilpailukyvyin lisääminen edellyttää yritystasoisien sopimisen mahdollistamista lakiteitse. Vientiyritykset toimivat kansainvälisessä kilpailussa ja myös yhä useammat muut yritykset kilpailevat muidenkin kuin saman työehtosopimuksen piirissä olevien kotimaisten yritysten kanssa. Menestyminen ja kasvu edellyttävät kykyä räätälöidä työehdot paikallisista lähtökohdista käsin – yhdessä henkilöstön kanssa.

Lainsäädännön rajoitukset

Työehtosopimus voidaan solmia jo nyt yrityskohtaisesti, mutta lainsäädännön merkittävien rajoitteiden vuoksi mahdollisuutta ei ole laajemmin hyödynnetty.

- Ensinnäkin lainsäädäntö estää työpaikan henkilöstöä toimimasta yrityskohtaisen työehtosopimuksen osapuolena. Sopijapuoleksi edellytetään valtakunnallista ammattiliittoa, jotta sopimusta voidaan noudattaa valtakunnallisen sopimuksen sijasta.
- Toisekseen lainsäädäntö kieltää sopimasta yrityskohtaisella työehtosopimuksella jopa 50 asiasta, joista valtakunnallisella sopimuksella saadaan sopia. Työehtosopimukset ovat siten keskenään eriarvoisessa asemassa riippuen siitä, solmitaanko ne valtakunnan laajuisesti vai yksittäistä työpaikkaa koskien.

Lainsäädännön muutostarpeet

Tarvitsemme tien aidosti yritystasoiselle sopimiselle. Lain tulee mahdollistaa työehtosopimuksen tekeminen suoraan yrityksen henkilöstön kanssa, mikäli sekä yritys että työntekijät kokevat sen itselleen parhaaksi ratkaisuksi. Menestyksen tekijät tunnetaan parhaiten työpaikoilla. Yritys- ja työntekijälähtöinen sopiminen on sekä yrityksen että työntekijöiden etu.

- Mahdollistetaan yritystasoisien työehtosopimuksen tekeminen suoraan työntekijöiden tai näiden valitsemien edustajien kanssa ja tämän sopimuksen noudattaminen valtakunnallisen työehtosopimuksen sijasta.
- Poistetaan yritystason työehtosopimukseen kohdistuvat sopimiskiellot ja tehdään sopiminen siten yhdenvertaiseksi valtakunnallisilla ja yritystasoisilla työehtosopimuksilla.

Lisätiedot:

Johanna Laine, johtaja, johanna.laine@teknoliateollisuus.fi, p. 044 590 7209

Jaakko Aromaa, työmarkkina-asiantuntija, jaakko.aromaa@teknoliateollisuus.fi, p. 044 971 9799